

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOUGT.DK

SLIDES PÅ KORTLINK.DK/MFH6

iPrøven

ERFARINGER, (IDEO-)LOGIK OG PRAKTISK WORKSHOP
DEN ISLANDSKE GYMNASIELÆRERFORENING, 10.6.2016

Indhold

- Baggrund
- iPrøvens udforming
- Vurdering af opgaver med internetadgang
- Problemer
- Perspektiver

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOUGT.DK

Baggrund

IPRØVEN

Baggrund

- Den danske folkeskoler har *prøver* (kan ikke dumpes)
  - Dog: Adgangskrav til gymnasiet – men det er der ikke noget specielt nyt i
- Gymnasiet mv. har *eksaminer* (kan dumpes – minimum 02)
- Den islandske danskeksamen: Læsning, sprogforståelse, oversættelse, skrivning
- 9.kl.: Tre prøver
  - Skriftlig fremstilling
  - Retstavning (selvrettende)
  - Læseprøve (selvrettende)
- 10.kl.: Én prøve
  - A. Læsning og sprogbrug (selvrettende)
  - B. Modtagerrettet kommunikation
  - C. Skriftlig fremstilling

Mit fokus

- 9.kl.: Tre prøver
  - **Skriftlig fremstilling**
  - Retstavning (selvrettende)
  - Læseprøve (selvrettende)
- 10.kl.: En prøve
  - A. Læsning og sprogbrug (selvrettende)
  - B. Modtagerrettet kommunikation
  - C. Skriftlig fremstilling

iPrøven

- *iPrøven* = 'Prøven med adgang til internettet' = "Dansk skriftlig fremstilling med adgang til internettet"
- **To ændringer**
  1. En ny dimension i skriftlig fremstilling: Søgning og bearbejdning af information og inspiration fra internettet
  2. Nye typer prøveoplæg: Billeder, lyd, film

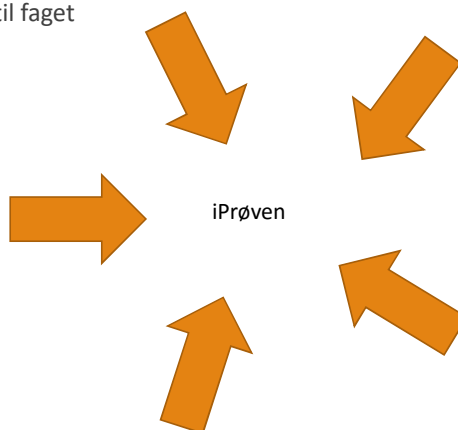
Baggrund

- iPrøven – et udviklingsarbejde siden 2010
  - Idefase og seminar efteråret 2010
  - Afprøvning i to klasser august 2011
  - Evaluering og koordinering
  - Afprøvning i seks klasser januar 2012
  - Opfølgende seminar med forsøgsklasserne marts 2012
  - Afprøvning på otte skoler i 20 8. klasser maj/juni 2012
  - Evaluering af afprøvning juni 2012
- Afprøvningsfase 2012
  - 2 eksempelsæt i november 2012 og februar 2013
  - 1. prøvesæt maj 2013 – 17 klasser deltog
  - Igangværende proces for FS10 – udvikling af eksempelsæt, afprøvning og erfaringsseminar
  - 150 klasser fra 99 skoler er tilmeldt FSA maj 2014
- Valgmulighed 2015-2106
  - 9.kl.: 79% tilmeldt papirprøve – 21% tilmeldt iPrøve
  - 10.kl.: 71% tilmeldt papirprøve – 29% tilmeldt iPrøve
- Eneste prøve fra 2017

Omstændigheder

- Ny, 'tidssvarende' prøveform til faget
- Lærerne
- Eleverne
- Fagforståelser
- Traditioner og vaner

- **Designet til lærerens nærmeste zone for udvikling**

iPrøven

- Skrivning på computer
- Eleven må anvende internettet under hele prøven
- Eleven må (ikke) indsætte billeder i sin besvarelse (ophavsret)
- Eleven må ikke kommunikere med andre under prøven
- En beskikket censor retter (voldsom debat)

iPrøven

- 3,5 timer – centralt stillet opgave
- Prøve i skriftlig fremstilling
– ikke multimodal præsentation
- Øget fokus på kildesøgning
- Øget fokus på kildekritik

II. Beskrivelse af de enkelte initiativer:

Initiativ 1a: Adgang til internettet ved skriftlige prøver i dansk

Prøven i skriftlig fremstilling i dansk ændres, så eleverne fremover har adgang til internettet under prøveafleggelsen. Det vil ikke være tilladt for eleverne at kommunikere med andre over internettet under prøveafleggelsen. Prøveformen indføres i 9. og 10. klasse.

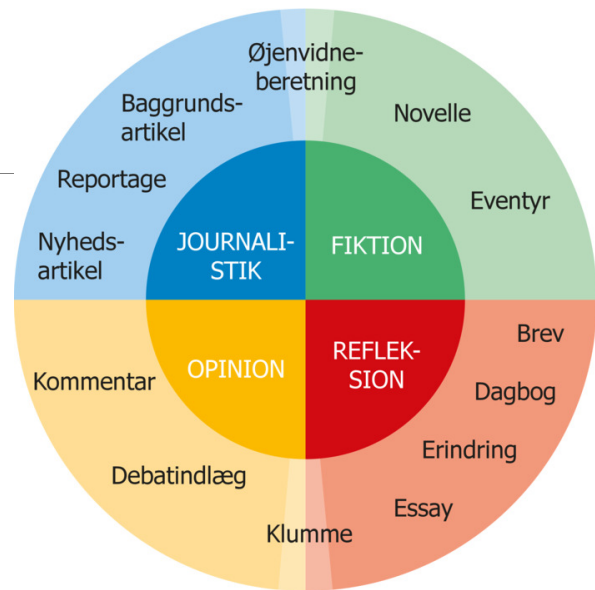
Prøveformen indføres som valgfri prøveform ved prøveterminerne i 2015 og 2016 og som obligatorisk prøveform fra sommerprøveterminen 2017.

Hensynet bag den etapevise implementering er, at lærerne får mulighed for at tilrettelægge undervisningen således, at eleverne i højere grad undervises i kritisk anvendelse af kilder og i at disponere deres tid til kildesøgning mv.

Undervisningsministeriet gennemfører i 2015 en analyse af, hvilke tekniske, praktiske og formelle muligheder der er for at styrke kontrollen med, at opgavebesvarelserne er elevernes egne produkter i forbindelse med prøver med adgang til internettet.

Tradition

- **Skriftlig** fremstilling

ADJUNKT, PH.D., SIMON SKOV FOGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL

11

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
 MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOGT.DK

iPrøven

UDFORMNING

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

AFSLUT OPGAVEN

FOLKESKOLENS PRØVER

iPrøven

Oplægget

- Fire opgaver
- Forskellige genrer
- Kan være multimodalt

Forside

Før du skriver

1 Pinlige forældre

2 Hvad kan jeg også blive?

3 Jeg tog fejl

4 Shitstorm

FP9
DANSK
SKRIFTLIG FREMSTILLING
MED ADGANG TIL
INTERNETTET
3 ½ time
Maj 2016

Dansk

Digital prøve med adgang til internettet

Du skal vælge en af disse opgaver:

- 1 Pinlige forældre
- 2 Hvad kan jeg også blive?
- 3 Jeg tog fejl
- 4 Shitstorm

Du skal skrive den valgte opgaves nummer og titel på din besvarelse.

ADJUNKT, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL

13

Til eleven

Til eleven

Til denne prøve i skriftlig fremstilling/skriftlig dansk har du adgang til internettet.

Du må ikke kommunikere eller dele dine dokumenter med andre under prøven.

Nogle af opgaverne kræver, at du skal søge informationer på internettet til brug for din besvarelse. I andre opgaver er det en åben mulighed, hvor du kan søge fakta og inspiration.

Layoutet af din besvarelse indgår i vurderingen. Tænk derfor på, at du udover tekst kan inddrage fx billeder og andre grafiske virkemidler.

Hvis du i din besvarelse anvender informationer, citater, billeder eller andre grafiske virkemidler hentet fra internettet, skal du til sidst i besvarelsen angive de væsentligste kilder.

Din besvarelse vurderes på både indhold, sprog og form. Se vurderingskriterierne nedenfor.

God arbejdslyst!

Vurderingskriterier til eleven

Din skriftlige besvarelse bliver vurderet ud fra en helhedsvurdering af 3 dimensioner; *indhold, sprog og form*. Der gives én karakter.

ADJUNKT, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL

14

iPrøven

Opgaven:

- En opgave skal kunne løses uden adgang til nettet
- Kan/skal
- Informationssøgning
- Kildeangivelser

FOLKESKOLENS PRØVER

Forside

Før du skriver

1 Plutige forældre

2 Hvad kan jeg også blive?

3 Jeg tog fejl

4 Skistorm

FP9

DANSK
SKRIFTLIG FREMSTILLING
MED ADGANG TIL
INTERNETTET

3 ½ time
Maj 2015

MINISTERIET FOR
BARN, UNGDOM OG
LÆRE
STYRELSEN FOR
UNDERSØGELSE OG KVALITET

AFSLUT OPGAVER

Dansk

Digital prøve med adgang til internettet

Du skal vælge en af disse opgaver:

1 Plutige forældre
2 Hvad kan jeg også blive?
3 Jeg tog fejl
4 Skistorm

Du skal skrive den valgte opgaves nummer og titel på din besvarelse.

ADJUNKT, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
15

Opgaveformuleringer

- Genrekrav og tekstaktiviteter
  - Skriv en anmeldelse hvor du beskriver filmens handling og argumenterer for din vurdering af filmen rettet mod unge.
  - Du skal søge faktuelle oplysninger om filmen på nettet.
  - Din anmeldelse skal bringes på sitet www.kulturforunge.dk

ADJUNKT, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
16

Kan/skal

- Opgavekrav = skal
- En mulighed = kan
- Genre = bør
- Inspiration = kan

4 Identitetstyveri

Du har besluttet dig for at deltage i en novellekonkurrence for unge. Temaet for konkurrencen er identitetstyveri. For at få inspiration til din novelle søger du oplysninger om identitetstyveri på nettet.

Skriv novellen.

Kravene til novellen er, at den skal:

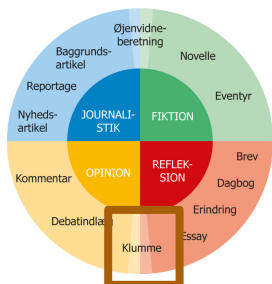
- handle om et ungt menneske, der bliver udsat for identitetstyveri
- foregå i Danmark
- være realistisk
- have en fængende titel
- være på mellem 800 og 1200 ord.

Angiv, hvor mange ord din novelle indeholder.

Oplæg

- Skriv en klumme
- Intet krav om internet her
- Multimodalt oplæg

Forside

Før du skriver

1 Pinlige forældre

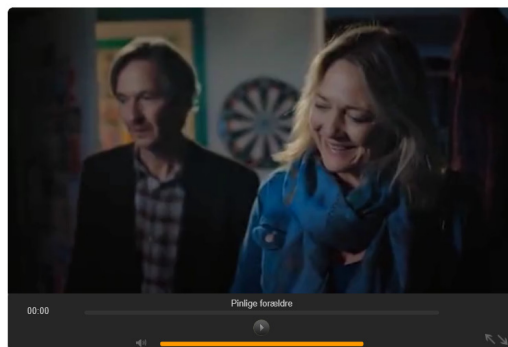
2 Hvad kan jeg også blive?

3 Jeg tog fejl

4 Skoleform

FP9
DANSK
SKRIFTLIG FREMSTILLING
MED ADDAND TIL
INTERVJETTET
3 1/2 time
Maj 2016

1 Pinlige forældre

Kilde: Film produceret for Effektskoleforeningen 2015

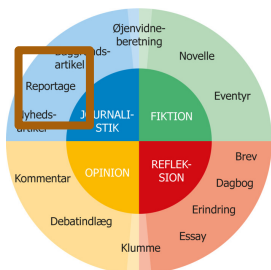
Reklamefilmen Pinlige forældre viser et eksempel på en situation, hvor forældre optræder meget pinligt.

Lad dig inspirere af eksemplet i filmen, og skriv en klumme om Pinlige forældre.

- Du skal i din klumme skrive om en eller flere situationer, hvor forældre er pinlige.
- Din klumme skal indeholde overvejelser over, hvad det er, der gør pinlige situationer pinlige?
- Du skal give din klumme en titel.
- Din klumme skal bringes på et kommende site, der hedder Generationskrøds.

Oplæg

- Skriv en reportage
- Krav om internet (og kilder)
- Monomodalt oplæg

FOLKESKOLENS PRØVER

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

AFSLUT OPGAVER

Forside

Før du skriver

1 Pinlige forældre

2 Hvad kan jeg også
blive?

3 Jeg tog fejl

4 Shitstorm

2 Hvad kan jeg også blive?

Mange unge tænker meget traditionelt, når de skal vælge en uddannelsesvej. Men der findes mange andre, spændende muligheder.

Et nyt site med navnet **Hvad kan jeg også blive?** vil sætte spot på uddannelser og jobs, som ikke er så kendte og almindelige, fordi vi ikke så ofte møder dem i hverdagen. Det kan for eksempel være fængselsbetjent, bedemand, forsker, retsmedicinere eller måske fisker.

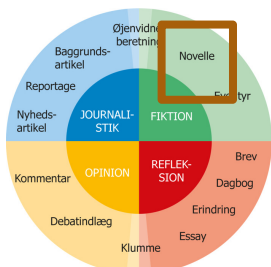
Du har fået til opgave at følge en person i et særligt job og skrive den næste reportage til hjemmesiden. Du vælger selv, hvilket job du vil beskrive.

Skriv en reportage til **Hvad kan jeg også blive?** om et job, der ikke er så kendt og almindeligt.

- Du skal søge oplysninger om jobbet og uddannelsen.
- Din reportage skal fortælle om uddannelsen og arbejdsopgaver og dagligdag på jobbet.
- Du skal illustrere din reportage med billeder, faktabokse eller andre grafiske virkemidler.
- Du skal give din reportage en rubrik.

Oplæg

- Skriv en novelle
- Intet krav om internet her
- Multimodalt oplæg

Forside

Før du skriver

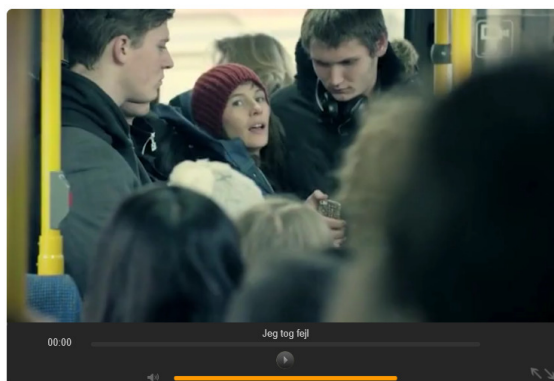
1 Pinlige forældre

2 Hvad kan jeg også
blive?

3 Jeg tog fejl

4 Shitstorm

3 Jeg tog fejl

Kilde: DR

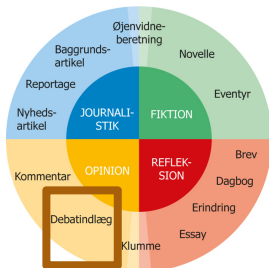
Filmen er en del af en temaserie på DR med titlen *Næste stop hjem*.

Skriv en novelle med titlen *Jeg tog fejl*.

- Du skal vælge enten manden eller kvinden som hovedperson.
- Det centrale i din novelle skal være den konflikt, der er gået forud for filmens handling.
- Din novelle skal slutte, hvor filmen begynder.

Oplæg

- Skriv en debatindlæg
- Intet krav om internet her
- Multimodalt oplæg

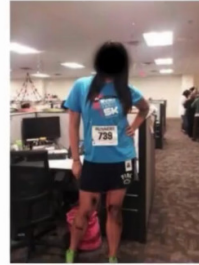
FOLKESKOLENS PRØVER

MINISTERIET FOR
BETV. UDDANNELSING
OG LÆSEFELT
STØTTELSEN FOR
UDDANNELS OG KVALITET

AFSLUT OPGAVER

- Forside
- Far de skriver
- 1 Pløje forside
- 2 Hvad kan jeg også lave?
- 3 Jeg tog fejl
- 4 Skitstorm

4 Skitstorm

Kilde: Politiken.dk

Begrebet skitstorm dækker over en massiv negativ omtale af fx virksomheder eller personer. Skitstorme var oprindeligt et amerikansk fænomen, men har spredt sig til det meste af verden. En dansk avis har samlet og kort kommenteret en række udenlandske eksempler, som præsenteres på denne video.

Skriv et debatindlæg om skitstorme.

- Du skal undersøge nogle danske eksempler på skitstorme og de konsekvenser, de har haft for de involverede.
- I debatindlægget skal du diskutere, hvilken betydning skitstorme kan have i den offentlige debat og argumentere for din egen holdning.
- Du skal give dit debatindlæg en rubrik.
- Debatindlægget skal bringes på en netavis.

Diskussion

- Hvad kunne en iEksamen i skriftlig fremstilling (I DANSK) bidrage med af nyt i Island?
- Hvilke fordele ser I?
- Hvilke ulemper ser I?

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
 MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOUGT.DK

Vurdering

IPRØVEN

Vurdering

- forholde sig analytisk og reflekterende til tekster og andre udtryk fra forskelligartede medier
- styre skriveprocessen fra idé til færdig tekst
- udtrykke sig i en sammenhængende og disponeret form
- skrive forståeligt, klart og varieret i teksttyper, der passer til situation og kontekst
- udvikle og udvide ordforråd og begrebsverden
- vise indsigt i sprogets spændvidde fra hverdagsprog til kunstneriske udtryksformer
- beherske et sikkert sprog med korrekt stavning
- kunne læse korrektur på egne tekster
- anvende forskellige teksttyper, stilarter og de vigtigste regler for sprogrigtighed
- anvende forskellige fremstillingsformer, fortælleteknikker og virkemidler
- layoute tekster, så det fremmer kommunikationen og vidner om æstetisk bevidsthed
- anvende internettets muligheder bevidst og hensigtsmæssigt i relevant omfang

Vurdering

- Indhold
- Sprog
- Form

Vurderingskriterier FP9 Til eleven

Vurderingens 3 dimensioner	Vurderingskriterier	Forklaring
Tekstens indhold	Opgavens krav	I hvor høj grad opfylder din besvarelse opgavens krav til genre, teksttyper og indhold?
	Genrebevidsthed	I hvor høj grad viser din besvarelse sikkerhed i skrivegenrens krav til teksttyper, indhold, sprog og form?
	Fylde og disponering	I hvor høj grad er din besvarelse fyldestgørende og hensigtsmæssigt disponeret?
	Søgning og brug af internettet	Hvis der i opgaven er stillet krav om, at du skal anvende internettet til at søge inspiration eller information, eller det i øvrigt er relevant, vurderes det, hvordan – og i hvor høj grad du kritisk har bearbejdet og anvendt dette i besvarelsen. Desuden vurderes det, om de væsentligste kilder fremgår af besvarelsen.
Tekstens sprog	Sprog	I hvor høj grad er sproget i din besvarelse forståeligt, klart og varieret i både ordforråd og syntaks?
	Retskrivning og tegnsætning	I hvor høj grad har du i din besvarelse anvendt korrekt stavning, og er din tegnsætning sikker?
Tekstens form	Orden og layout	I hvor høj grad er din besvarelse layoutet i forhold til den genre, du skriver i, og har du udnyttet de layoutmæssige muligheder.

Vurdering

- Indhold
- Sprog
- Form
- Vurder de tre elevtekster
- Problemfelter – internettets betydning?

Vurderingskriterier FP9 Til eleven

Vurderingens 3 dimensioner	Vurderingskriterier	Forklaring
Tekstens indhold	Opgavens krav	I hvor høj grad opfylder din besvarelse opgavens krav til genre, teksttyper og indhold?
	Genrebevidsthed	I hvor høj grad viser din besvarelse sikkerhed i skrivegenrens krav til teksttyper, indhold, sprog og form?
	Fylde og disponering	I hvor høj grad er din besvarelse fyldestgørende og hensigtsmæssigt disponeret?
	Søgning og brug af internettet	Hvis der i opgaven er stillet krav om, at du skal anvende internettet til at søge inspiration eller information, eller det i øvrigt er relevant, vurderes det, hvordan – og i hvor høj grad du kritisk har bearbejdet og anvendt dette i besvarelsen. Desuden vurderes det, om de væsentligste kilder fremgår af besvarelsen.
Tekstens sprog	Sprog	I hvor høj grad er sproget i din besvarelse forståeligt, klart og varieret i både ordforråd og syntaks?
	Retskrivning og tegnsætning	I hvor høj grad har du i din besvarelse anvendt korrekt stavning, og er din tegnsætning sikker?
Tekstens form	Orden og layout	I hvor høj grad er din besvarelse layoutet i forhold til den genre, du skriver i, og har du udnyttet de layoutmæssige muligheder.

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOUGT.DK

Problemer

IPRØVEN

Problem 1

- Begrebet genre

Skriveopgave

- Giv et indtryk af dagen i går

Skriveopgave

- *Island, eksamen, prøve og prut. Hvorfor er kurset i Gentofte? Når bjerget ikke vil komme til Muhammed, må Muhammed komme til bjerget eller cirka. Nå, men, ja – det bliver en anden gang i Island tak. På Island? Besidderiske nationalist? iPrøver og eksamen – og hvad giver det egentlig det med nettet? Adgang! Snyder? Copy paste? Kjell Lars Berge og skriveopgaver, Island og vulkaner og askesky. Det bliver sort for mine øjne – men så noget med noget blæsevejr og flof, så fløj vi. Og tjek PowerPointen, og så er jeg klar. Schæfergården? Vov, sagde hunden*

Problem 1

Problem 1

- Genren styrer læsemåden – teksten styrer jer
- Multimodal læsning: Billede, tekst, layout
- Noter fra en biologitime i 8. kl.
- Fish...

Problem 1

- *Jeg stjal en Snickers i Føtex på vej hertil. Jeg var sulten og havde ingen penge*
- Her vælger I at læse teksten fiktivt. I styrer teksten

Problem 1

- Biblioteksrykkeren
- Genren som forventning

Peter 8.A, dit fucking fjols

Nu har du kraftedeme igen glemt at aflevere en fucking bog til fucking tiden hos os. Du mangler for fanden at aflevere "Oliver & Company". Hvad helvede er det du ikke fatter, din tabernar? Let røven og få bogen afleveret senest i morgen kl. 12, ellers smadrer vi dig og din usle familie.

*Fra
Skolebiblioteket*

materiale:
company

Problem 1: Genre

• Genren er en **forventning**, en **læsemåde** og noget i **teksten**

• **Motiver** og **intentioner** i tekster (Berge, 2013)

• **Teksters intention**

• *Mars er en lille planet. Der er koldt på Mars. Der er nordpol og sydpol, og der er 126 kuldegrader på polerne.*

• *Planeten Mars er en forskningsplanet for os mennesker. Vi sender mange rumskibe op på Mars for at finde ud af, om der er liv eller vand*

Simon siger

• *Til Læsepædagogen*

• Læs et par sider af artiklen

»» AF SIMON SKOV FOUGAT
 Ph.d.-stipendiat på Institut for Litteratur og Pædagogik
 på Aarhus Universitetshøjskole for Skole og Læring, Pædagogik
 og Læring (Højskolen i Skole og Læring, Pædagogik og
 Læring) og Læring (Højskolen i Skole og Læring, Pædagogik og
 Læring). Tidligere forskningsleder (1998-2013), senere
 adjunkt (2013-2015) og folkeskolelærer (2011-2013).
 Simon Skov Fougat
 Langlandsvej 45A, 4.
 2300 Frederiksberg
 T: 2662 2022
 E-mail: simon@fougat.dk
 www.simon-skov-fougat.dk

SIMON SIGER TIL LÆSEPÆDAGOGEN: »SE EN SO, SIGER SØREN. FUCK DIG, SIGER METTE. OG SÅ GIK DE NED TIL EN SØ OG SPISTE EN IS«

Velkomme, tak for kaffe, og så er titlen på en artikel om det nye sort, literacy:
 Multimodal, kritisk læsning og skrivning i folkeskolen.

En lang indledning: Multimodal læsning
 I skrivende stund er det fundet et »kompromis« på
 den læsning, der bliver læst med i maj-juni 2014
 mellem sociokulturelle literacy-folk og psykologi-
 stiske kognitions-folk, efter at nye Folkeskole
 dansk var sendt i høring. Tre overordnede var blevet
 ændret fra arbejdsgruppens bud, læs, forstå og sam-
 menhæng, til afkodning, opfølgning og tekstforståelse,
 og så var fundet her: »Kompromis« blev nemlig af-
 kodning, opfølgning og tekstforståelse. Jeg deler
 selv i krigens på literacy-siden, så vi er jeg vel krige-
 venner, selvom jeg godt nok ikke til en mundfuld. Det
 er nok forståeligt, eftersom vi taler, jeg skrev bl.a.
 dem på Folkeskolen.dk.

Kort fortalt går diskussionen ud på, om man hel-
 ligt tror, at læsning handler om afkodning og språk-
 forståelse eller om man forstår ved, at læsning er
 en langt mere kompleks, multimodal proces. Det vil
 sige hvor er særligt vigtigst, hvilket også
 fremgår af udvalgte ordene (forstået) og blandede
 (forstået) (Fougat, 2014).

Læsning er mere end afkodning, opfølgning og
 tekstforståelse, og denne artikel skal være en
 læsningens kompleksitet. Hvis man ikke kender Søren
 og Mette (et læsningssituation, der træner afkod-
 ning) eller Politiken-legenden Roudi Als' legende-
 parafraze over det fra 2004, er det lige meget, om man
 kan afkode og har språk- eller tekstforståelse. Så er
 titlen bare provokerende og uopnået. Titlen kræver
 intertekstuel læsning. Afkodning, språk- og tekstfor-
 ståelse hjælper måske heller på den underlige under-
 stiel, der starter med Velkomme, tak for kaffe. Der er
 måske nok indlysende semantisk sammenhæng med
 titlen gennem folkeskolelærernes i kaffe og is, men
 det er mest som en dampende kommentar, for jeg
 ved godt, at jeg er færdig. Den anden del af underfor-
 ståelse, der er mest, bliver, er igen et sprog, hvis man
 kan afkode og har språk- og tekstforståelse. Og så er
 vi igen over i metaforer, for udspøget, at det er sprog,
 er jo faktisk rigtig. Teksten skal end sige, men det er
 vist en anden måde. Læg i øvrigt også mærke til, hvor
 den adverbier som afkodning, og vil og ved generelt for-
 vær spækket og viser min halsbøjning, skulle du være i
 tvivl!

Det bliver endnu bedre, hvis man ser, at jeg faktisk
 holder Simon, selvom jeg aldrig har forestillet legen
 Simon siger. Den virker i hvert fald ikke hørbar-
 me. Den virker heller ikke med Mette. For for at det
 ikke skal være legen, holder artiklens redaktør Mette,
 og hun skriver den anden del i læsningen. Vi må
 rede os en del over Se en so, siger Simon. Fuck dig, si-
 ger Mette...

I den forbindelse skal det understreges, at jeg fak-

Diskussion

- Hvilken betydning har genre i den islandske eksamen?
- Hvilken betydning skal genre have i den islandske eksamen?
- Kommunikation – dansk
- Nye tekstformer gennem nettet

Problem 2

- Nye teksttyper

Individ i fællesskab

Af Christoffer Ugilt og Troels Ugilt

Vi har brug for netværk
 Vi har Danmarks bedste netværk!
 Vi mangler dannelse på nettet
 Vi betaler for meget for vores internet
 Vi handlede for 80 milliarder på nettet sidste år
 Vi returnerer meget af vores tøj på nettet
 Vi sælger brugt tøj på nettet som aldrig før
 Vi er på vej mod internetcensur
 Vi er EU-mestre i netkontakt med det offentlige
 Vi bliver svinet til på nettet
 Vi rykker over på internettet
 Vi køber mere og mere højtopløst netmusik
 Vi dater langt mere på nettet end tidligere
 Vi skal være fucking flinke på nettet
 Vi vil ikke begrænse vores børns adgang til netporno
 Vi støder jævnligt på børn, der kommer helt galt afsted på nettet
 Vi elsker at snage i naboer og kollegers boliger på nettet
 Vi skal kende mere til privatlivsvilkår på nettet
 Vi lader os friste på nettet
 Vi er med på den værste på nettet

Problem 2

- Computerprogrammørerne og kunstnerne Troels og Christian Ugilt har fremstillet et computerprogram, der fra aviser på nettet indsamler alle nyhedsoverskrifter, der starter med ordet 'vi.'
- Teksten er derfor blevet skabt helt tilfældigt og er derefter indsamlet på sitet individifaellesskab.dk.

Individ i fællesskab

Af Christian Ugilt og Troels Ugilt

Vi har brug for netværk
 Vi har Danmarks bedste netværk!
 Vi mangler dannelse på nettet
 Vi betaler for meget for vores internet
 Vi handlede for 80 milliarder på nettet sidste år
 Vi returnerer meget af vores tøj på nettet
 Vi sælger brugt tøj på nettet som aldrig før
 Vi er på vej mod internetcensur
 Vi er EU-mestre i netkontakt med det offentlige
 Vi bliver svinet til på nettet
 Vi rykker over på internettet
 Vi køber mere og mere højtoplast netmusk
 Vi dater langt mere på nettet end tidligere
 Vi skal være fucking flinke på nettet
 Vi vil ikke begrænse vores børns adgang til netporno
 Vi støder jævnligt på børn, der kommer helt galt afsted på nettet
 Vi elsker at snage i naboer og kollegers boliger på nettet
 Vi skal kende mere til privatlivsvilkår på nettet
 Vi lader os friste på nettet
 Vi er med på den værste på nettet

Problem 2: Nye teksttyper

- Hypertekstfiktion: Læs Peter Adolphsens hypertekstfiktion *Luboslav Haček* her: kortlink.dk/kwqx
- Beskriv oplevelsen

Problem 2

- Multimodale produkter?

Problem 2

- Multimodale
produkter?

Diskussion

- Hvilke nye teksttyper skal indgå i den islandske eksamen?

Problem 3

- Stadig en prøve i skriftlig fremstilling
- Stadig en 'skolsk' eksamen
- Scenariebaseret skrivning?

... undervisningsforløb, hvor eleverne i fællesskab simulerer eller udfolder en meningsfuld praksis ... [og som]... eleverne oplever ... som meningsfulde, fordi de indgår i en praksis, et scenarie, hvor der er nogle at kommunikere med, forskellige opgaver, evt. forskellige roller til forskellige elever samt et reelt produktionsmål (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2012, p. 30).

- Skrivning i autentiske situationer

Autentiske situationer: Bundsgaard

- I er en gruppe unge mennesker der vil etablere en xxx-klub.
  - Placering
  - Skriv ansøgning til kommunen om tilladelse og økonomisk støtte
  - I vil udarbejde informationsmateriale til nye medlemmer
- Du skal forberede det kommende møde i klubben.
  - Lav et oplæg (præsentation) til mødet, så I har et grundlag for at komme videre i arbejdet.
  - Oplægget kan fx indeholde anvisninger på hvor I kan finde oplysninger, hvor I kan finde inspiration til arbejdet osv.
- Lav et en billedfortælling over et af disse digte
  - "Sig nærmer tiden, ..."
  - "Landet Atlantis"
  - Brug billeder/filmklip/lydklip fra nettet
  - Forklar hvad dine tanker bag produktet er.

Autentiske situationer: Bundsgaard

- Skriv en kronik med argumenter for (eller imod) etableringen af en vindmølletestcenter i.
- Undersøg disse tre sites om parfumeallergi (tre links oplyses). Forklar hvad der adskiller dem og vælg den bedste af dem. Forklar hvorfor den er bedre og mere troværdig end de andre.
- Peter bor i Skagen, hvor den danske maler P.S. Krøyer boede store dele af sit liv. I anledning af Krøyers 160 års fødselsdag 23. juli 2011 vil Peter sammen med sine venner lave en online-udstilling af nogle af Krøyers billeder.
  - De beslutter at lave udvalg på tre af Krøyers billeder og præsentere dem på hjemmesiden sammen med korte, men overraskende tekster der fortolker billederne.
  - Lav hjemmesiden

Autentiske situationer: Bundsgaard

· Mobning er et stort problem på din skole. Skolen har bedt elever om at lave en kampagne mod mobning

- Find viden om hvorfor mobning er et problem
- Find viden om hvordan mobning kan undgås
- Beskriv en kampagne mod mobning
- Lav en plakat eller en hjemmeside som eksempel på kampagnens udtryk og indhold

Diskussion

- Skrivning i autentiske situationer?
- Sprog
- Antyd en autentisk skriveopgave til den islandske gymnasieeksamen i dansk?

Problem 4: Kildekritisk søgning

- Skrivning
- Kildekritisk søgning på nettet
- Meningsfuld kommunikation?

Problem 4: Kildekritisk søgning

- Søgning er læsning (Bundsgaard)
- Søgning er at kunne *forestille sig*, hvor og hvordan en givne information kunne findes
- *To be information literate, a person must be able to recognize when information is needed and have the ability to locate, evaluate, and use effectively the needed information (ALA 1989 § 3)*

Problem 4: Kildekritisk søgning

- **To og to:** Er det korrekt, at Pepsi Cola kan anvendes som prævention?
- 1'erne søger i Google
- 2'erne observerer og noterer (hvad gør 1'erne)
  - Hvilke søgeord?
  - Hvor længe læste 1'eren resultatsiden?
  - Hvilke links klikkede 1'eren på?
  - Hvor mange sider var 1'eren inde på?
  - Hvor meget læste 1'eren?

Problem 4: Kildekritisk søgning

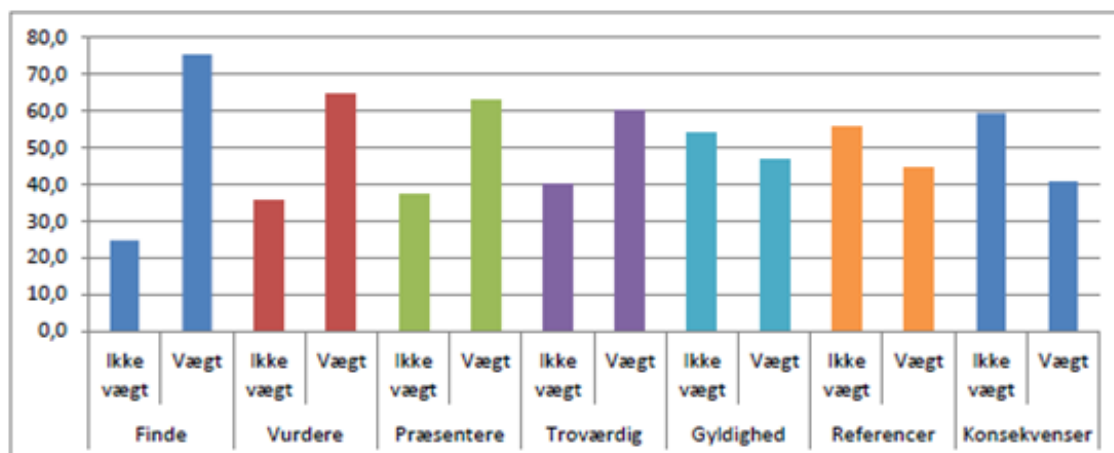
- Hvilke søgeord?
  - Engelsk eller dansk?
- Hvor længe læste søgeren resultatsiden?
- Hvilke links klikkede søgeren på?
- Hvor mange sider var søgeren inde på?
- Hvor meget læste hun?
- Lykkedes det?
- Hvorfor (ikke)?

Verdensmestre i it...

- PISA Elektronisk Læsning (2009)
- Danmark er det land i verden, hvor it anvendes mest i undervisningen i fagene

Men...

Kildekritisk analyse

- Jeres skole skal opbygge en liste med kildekritiske analyser og anbefalinger af hjemmesider til gavn for andre elever.
- Du har fået til opgave at analysere og anbefale abortlinien.dk

Kildekritisk analyse: Læsning og skrivning

- Flere modaliteter: Tekst, billeder, video, links, bokse
- Blikfang: Billedet – pigen med ryggen til – anonymitet
- Helena nederst fortæller – close up og personligt
- Abortlinien ønsker at hjælpe dig
- Man skal nok finde en vej
- Personlig, seriøs stil
- Tjenestens daglige leder . Smiler – en voksen, man trykt kan tale med
- Ensomhed (pigen på badebroen)
- Ikonisk ved statue: Moder og barn
- Farver
- Feminine skrifttyper
- Seriøs og troværdig

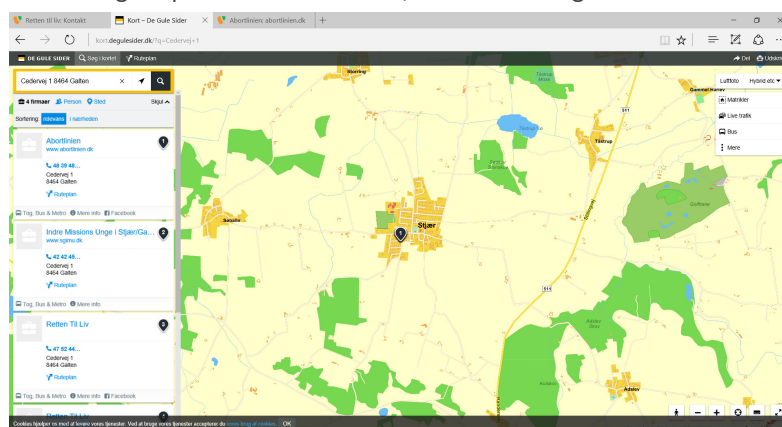
Kildekritisk analyse: Læsning og skrivning

- Afsenderen: *Retten til liv*
- Nej til abort – følelsesladet
  - Nyudsprunget bølgeblade, baby, kors, kirkegård
  - Citater fra kvinder, der har fortrudt abort
- Landsekretær Ellen Højlund Vibe – Medlem af Indre Mission
- Abortliniens formand: Medlem af Indre Mission (Sogne- og arresthuspræst Per Damgaard Pedersen)
- Daglig leder: Abortliniekoordinator Anne Mette Amorsen, ansat af Indre Mission
https://issuu.com/indre-missions-tidende/docs/imt_20140511_-_19
 p. 30
- Nær forbindelse mellem Abortlinien og IndreMission
- Undgå abort
- Ikke objektiv rådgivning – Kristen dogmatisk livsyn, imod abort

Kildekritisk analyse: Læsning og skrivning

- Krak: Fire firmaer og tre personer: Abortlinien, Retten til liv og Indre Missions Unge

Søgning på nettet

- **Undervis i it**
- Identificere behovet for information
- **FORESTILLE SIG SITET**
- **Søgeord:** Søg med mindst tre ord

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOUGT.DK

Perspektiver

IPRØVEN

Perspektiver

- Den islandske eksamen i dansk: Læsning, sprogforståelse, oversættelse, skrivning
- Selvrettende eksaminer (læsning, sprogforståelse) (oversættelse)
- Google translate?

Perspektiver?

- En eksamen i dansk
- En eksamen i skriftlig dansk
- En eksamen i søgning
- En eksamen i kildekritik
- En eksamen i multimodal kommunikation?
- En eksamen i google translate?
- Hvordan kunne den se ud?

ADJUNKT I DANSK, PH.D., SIMON SKOV FOUGT, PROFESSIONSHØJSKOLEN METROPOL
MEDLEM AF OPGAVEKOMMISSIONEN FOR SKRIFTLIG FREMSTILLING
WWW.SIMON-SKOV-FOUGT.DK

Tak for ordet

SIMON@FOUGT.DK